

0406Ε. Η μελέτη της εκπαίδευσης στην Κοινωνική Ψυχολογία

Διδάσκουσα: Θάλεια Κωνσταντινίδου

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει μερικές από τις κυριότερες παραδόσεις της κοινωνικοψυχολογικής εκπαιδευτικής έρευνας, ποσοτικής και ποιοτικής, και να τις τοποθετήσει στο γενικότερο πλαίσιο της εκπαιδευτικής έρευνας. Η παρουσίαση οργανώνεται σε δύο ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται θέματα έρευνας στη Συμπεριφορική/Γνωστική Κοινωνική Ψυχολογία όπως: αυτο-εκπληρούμενη προφητεία και σχολική επίδοση, απόδοση επίτευξης και σχολική επίδοση, το μοντέλο της τάξης παζλ για τη μείωση της προκατάληψης μέσω της συνεργασίας στη σχολική τάξη. Στη δεύτερη ενότητα παρουσιάζονται θέματα έρευνας στην Κοινωνική Ψυχολογία του Λόγου όπως: κατασκευή κοινής γνώσης μέσω της αλληλεπίδρασης στη σχολική τάξη, η έμφυλη σχολική αποτυχία ως κοινωνική κατασκευή μέσω της αλληλεπίδρασης στη σχολική τάξη, η κατασκευή/ρύθμιση ταυτοτήτων στην εκπαίδευση. Τέλος, οι συγκεκριμένες ερευνητικές παραδόσεις αποτιμώνται σε σχέση με τους τρόπους που ως κοινωνικοψυχολογική γνώση μπορούν να αξιοποιηθούν ως μέσο ανοικείωσης προς τις εδραιωμένες, τυπικές και άτυπες, πρακτικές της σχολικής καθημερινότητας που αναπαράγουν ασύμμετρες σχέσεις, ώστε να μπορούμε να επινοούμε εναλλακτικές εκπαιδευτικές πρακτικές που να αποσταθεροποιούν τις σχέσεις αυτές.

Βιβλιογραφία

- Ανδρούσου, Α. & Τσάφος, Β. (Επιμ.) (2020) *Οι επιστήμες της εκπαίδευσης: Ένα δυναμικό διεπιστημονικό πεδίο*. Αθήνα: Gutenberg.
- Αυγητίδου, Σ. (2014) *Οι εκπαιδευτικοί ως ερευνητές και ως στοχαζόμενοι επαγγελματίες: Υποστηρίζοντας την επαγγελματική μάθηση για μια συμμετοχική και συνεργατική εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Altrichter, H., Posch, P. & Somekh, B. (2001) *Οι εκπαιδευτικοί ερευνούν το έργο τους: Μια εισαγωγή στις μεθόδους της έρευνας δράσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Aronson, E., Wilson, T.D. & Sommers, S.R. (2020) *Κοινωνική Ψυχολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Τζιόλα.
- Βαμβουκάς, Μ.Ι. (1993) *Εισαγωγή στην ψυχοπαιδαγωγική έρευνα και μεθοδολογία*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Βιδάλη, Α. (2000) *Νεότερικότητα, αγωγή και προσχολική ηλικία*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Car, W. & Kemmis, S. (1997) *Για μια κριτική εκπαιδευτική θεωρία: Εκπαίδευση, γνώση και έρευνα δράσης*. Αθήνα: Κώδικας.
- Christensen, P. & James, A. (Επιμ.) (2020) *Έρευνα με παιδιά: Προσεγγίσεις και πρακτικές*. Αθήνα: Πεδίο.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (1997) *Μεθοδολογία της εκπαιδευτικής έρευνας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Creswell, J.W. (2010) *Η έρευνα στην εκπαίδευση: Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας*. Αθήνα: Έλλην.
- Γεώργας, Δ. (1986) *Κοινωνική Ψυχολογία*. 2 τόμ. Αθήνα.
- Γεωργογιάννης, Π. (1995) *Θεωρίες της κοινωνικής ψυχολογίας*. 3 τόμ. Αθήνα: Gutenberg.
- Γούναρη, Π. & Γρόλλιος, Γ. (Επιμ.) (2010) *Κριτική παιδαγωγική: Μια συλλογή κειμένων*. Αθήνα: Gutenberg.
- Dickerson, P. (2021) *Κοινωνική ψυχολογία: Παραδοσιακές και κριτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Κριτική.
- *Flick, U. (2017) *Εισαγωγή στην ποιοτική έρευνα*. Αθήνα: Προπομπός.
- Fox, D. & Prilleltensky, I. (Επιμ.) (2003) *Κριτική ψυχολογία: Εισαγωγή*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- *Glesne, C. (2018) *Η ποιοτική έρευνα: Οδηγός για τους νέους επιστήμονες*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Hewstone, M., Stroebe, W. & Jonas, K. (Επιμ.) (2020) *Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία*. 2^η έκδ. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Hogg, M.A. & Vaughan, G.M. (2010) *Κοινωνική ψυχολογία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ίσαρη, Φ. & Πουρκός, Μ. (2015) *Ποιοτική μεθοδολογία έρευνας: Εφαρμογές στην ψυχολογία και στην εκπαίδευση*. Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα.
https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/5826/4/15327_Isari-KOY.pdf
- Jenks, C. (2020) *Παιδική ηλικία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Καλαϊτζοπούλου, Μ. (2001) *Ο εκπαιδευτικός ως στοχαζόμενος επαγγελματίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Κατερέλος, Γ.Δ. (1999) *Θεωρία και πράξη στην εκπαιδευτική σχέση: Κοινωνικοψυχολογική δυναμική της εκπαιδευτικής πρακτικής*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κατσαρού, Ε. (2016) *Εκπαιδευτική έρευνα-δράση: Πολυπαραδειγματική διερεύνηση για την αναμόρφωση της εκπαιδευτικής πράξης*. Αθήνα: Κριτική.
- Κατσαρού, Ε. & Τσάφος, Β. (2003) *Από την έρευνα στη διδασκαλία: Η εκπαιδευτική έρευνα δράσης*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Κηπουροπούλου, Ε. (2020) *Εκπαίδευση και πολυπολιτισμικότητα: Μαθητές μιλούν για την εθνική ταυτότητα και την ετερότητα*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Κοκκινάκη, Φλ. (2023) *Κοινωνική ψυχολογία: Εισαγωγή στη μελέτη της κοινωνικής συμπεριφοράς*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.
- Κόντου, Α. (2012) *Κριτική θεωρία και εκπαίδευση*. Αθήνα: Σιδέρης.
- Κούρτη, Ε. (2002) *Η έρευνα στην προσχολική εκπαίδευση*. 3 τόμ. Αθήνα: Τυπωθήτω.

- Κωτσάκης, Δ. (2010) *Αναστοχαστική πράξη: Ο αποκλεισμός στο σχολείο*. Αθήνα: Νήσος.
- Mac Naughton, G. (2020) *Διαμορφώνοντας την προσχολική ηλικία: Αντιλήψεις για τη μάθηση, το πρόγραμμα σπουδών και το παιδαγωγικό πλαίσιο*. Αθήνα: Πεδίο.
- McLachlan, C.J., Fleer, M. & Edwards, S. (2017) *Αναλυτικά προγράμματα προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας: Σχεδιασμός, αξιολόγηση και εφαρμογή*. Αθήνα: Gutenberg.
- Mertens, D. (2009) *Έρευνα και αξιολόγηση στην εκπαίδευση και την ψυχολογία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Μπάμπαλης, Θ. (2011) *Η ζωή στη σχολική τάξη*. Αθήνα: Διάδραση.
- Μπάμπαλης, Θ. (2011) *Η κοινωνικοποίηση του παιδιού στη σχολική τάξη: Ο ρόλος του εκπαιδευτικού*. Αθήνα: Διάδραση.
- Μπέλλας, Θρ. (1985) *Ψυχοκοινωνιολογία της αγωγής*. Αθήνα: Επικαιρότητα.
- Ναυρίδης, Κλ. (1995) *Κλινική κοινωνική ψυχολογία*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Πηγάκη, Π. (1988) *Εθνογραφία*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Πουρκός, Μ. & Δαφέρμος, Μ. (2010) *Η ποιοτική έρευνα στην ψυχολογία και την εκπαίδευση*. Αθήνα: Μοτίβο.
- Popkewitz, T. & Νικολακάκη, Μ. (2011) *Κριτικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική πολιτική: Τα μεταβαλλόμενα πεδία εξουσίας και γνώσης*. Αθήνα: Σιδέρης.
- Πυργιωτάκης Ι.Ε. & Θεοφιλίδης, Χρ. (2015) (Επιμ.) *Ερευνητική μεθοδολογία στις κοινωνικές επιστήμες και στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.
- Rogers, W.S. (2013) *Social psychology*. 2nd ed. Berkshire, UK: McGraw Hill & Open University Press.
- Rogers, W.S. (2019) *Perspectives on social psychology: A psychology of human being*. London: Routledge.
- *Ruby-Davies, C.M., Stephens, J.M. & Watson, P. (Επιμ.) (2022) *Εγχειρίδιο κοινωνικής ψυχολογίας της σχολικής τάξης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τσιπλητάρης, Α.Φ. (1998) *Ψυχοκοινωνιολογία της σχολικής τάξης*. Αθήνα: Εκδόσεις Εκπαιδευτικών «Περιβόλακι».
- *Τσιώλης, Γ. (2014) *Μέθοδοι και τεχνικές ανάλυσης στην ποιοτική κοινωνική έρευνα*. Αθήνα: Κριτική.
- Vassallo, S. (2017) *Critical educational psychology*. Baltimore, MD: Johns Hopkins University Press.
- Williams, A., Billington, T., Goodley, D. & Corcoran, T. (Eds.) (2017) *Critical educational psychology*. Oxford: Wiley.
- *Willig, C. (2015) *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στην ψυχολογία: Εισαγωγή*. Αθήνα: Gutenberg.
- Wink, J. (2011) *Κριτική παιδαγωγική*. Αθήνα: Ίων.
- Whitty, G. (2007) *Κοινωνιολογία και σχολική γνώση: Θεωρία, έρευνα και πολιτική του αναλυτικού προγράμματος*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Χαντζή, Α. (1999) *Κοινωνική ψυχολογία*. Στο Στ. Βοσνιάδου (Επιμ.) *Εισαγωγή στην ψυχολογία*. Τόμ. 2. Αθήνα: Gutenberg.

Με αστερίσκο (*) σημειώνονται τα προτεινόμενα συγγράμματα του μαθήματος.

Αξιολόγηση των φοιτητριών/τών

Η αξιολόγηση στο μάθημα γίνεται:

1. Με μια προαιρετική ατομική εργασία, με βαθμολόγηση 2 (άριστα), ως ενδιάμεση αξιολόγηση. Η εργασία υποβάλλεται στο e-class σε μορφή .doc(x) ή .pdf και σε συγκεκριμένη προθεσμία για κάθε εξεταστική περίοδο. Πιο συγκεκριμένα:
  1. Για να προσμετρηθεί ο βαθμός της εργασίας στην εξεταστική του εαρινού εξαμήνου, η εργασία υποβάλλεται μέχρι τις **15 Μαΐου**.
  2. Για να προσμετρηθεί ο βαθμός της εργασίας στην εξεταστική του Σεπτεμβρίου, η εργασία υποβάλλεται μέχρι τις **15 Αυγούστου**.

και

2. Με μια τελική εργασία (ατομική ή μέχρι 3 άτομα) 4.000 λέξεων, με βαθμολόγηση 8 (άριστα), που υποβάλλεται στο e-class σε μορφή .doc(x) ή .pdf μέχρι τη μέρα της εξέτασης στο μάθημα στη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου (εαρινού εξαμήνου ή Σεπτεμβρίου).

Προαιρετική ατομική εργασία

Σκοπός της εργασίας είναι η εξοικείωση με καθιερωμένες ποιοτικές μεθοδολογικές οπτικές στην Ψυχολογία.

Από το βιβλίο της Willig (2013/2015) *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στην Ψυχολογία*, που είναι αναρτημένο στα Έγγραφα, στο e-class, και αξιοποιώντας τα κεφάλαια 1-5 και 1-& 15 για τις ενότητες της Εισαγωγής και της Συζήτησης, επιλέγετε ένα από τα κεφάλαια 6-13 του βιβλίου και το παρουσιάζετε σε κείμενο 2.000 λέξεων.

Η δομή του κειμένου είναι η εξής:

1. Εισαγωγή (500 λέξεις), όπου παρουσιάζετε συνοπτικά το πλαίσιο της ποιοτικής έρευνας στην ψυχολογία, τη θέση της συγκεκριμένης μεθόδου στο οποίο αναφέρεται το κεφάλαιο που επιλέξατε στο πλαίσιο αυτό, και τεκμηριώνετε γιατί επιλέξατε το συγκεκριμένο κεφάλαιο.

2. Κυρίως μέρος (1.000 λέξεις), όπου παρουσιάζετε το κεφάλαιο που επιλέξατε ακολουθώντας τη δική του δομή.
3. Συζήτηση (500), όπου συνοψίζετε το κεφάλαιο που επιλέξατε και αποτιμάτε τη συμβολή του στον τρόπο που οι ποιοτικές μέθοδοι έρευνας της Ψυχολογίας μπορούν να συμβάλουν στη μελέτη του νηπιαγωγείου.
4. Βιβλιογραφία, όπου περιλαμβάνετε το βιβλίο καθώς και οποιασδήποτε άλλη βιβλιογραφία ή πηγή έχετε χρησιμοποιήσει.

Κριτήρια αξιολόγησης της εργασίας: 1. επάρκεια της παρουσίασης του θέματος που πραγματεύεται το κεφάλαιο, 2. συστηματική οργάνωση της δομής των εννοιών της εργασίας (λογική συνοχή) ακολουθώντας τη δομή του κεφαλαίου, 3. επάρκεια της χρήσης του γραπτού ακαδημαϊκού λόγου (ακρίβεια και σαφήνεια, γλωσσική επιμέλεια). Πρότυπο για την εργασία είναι αναρτημένο στο e-class. Μπορεί να αξιοποιηθεί και ο Οδηγός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας <https://nured.uowm.gr/wp-content/uploads/2015/12/odigos-ptyxiaki.pdf>. Για τη σύνταξη των βιβλιογραφικών αναφορών, τόσο μέσα στο κείμενο όσο και στο τέλος, στη βιβλιογραφία, χρησιμοποιείτε τον ΟΔΗΓΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ & ΑΝΑΦΟΡΩΝ APA style 7th 2021 Πάντειο, που είναι αναρτημένος στο e-class.

Τελική εργασία (ατομική ή μέχρι 3 άτομα)

Σκοπός της εργασίας είναι η στοχευμένη αναζήτηση, επιλογή, επεξεργασία και παρουσίαση έρευνας σχετικής με το περιεχόμενο του μαθήματος.

Υπάρχει δυνατότητα επιλογής ανάμεσα σε:

1. Ένα ερευνητικό άρθρο (δηλ. άρθρο όπου παρουσιάζεται μια συγκεκριμένη έρευνα – θεωρητικό πλαίσιο, ερευνητικά ερωτήματα, μέθοδος συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, ανάλυση δεδομένων, συμπεράσματα, εξαιρείται η βιβλιογραφική έρευνα και ο ερευνητικός αναστοχασμός) αποκλειστικά από το περιοδικό *International Journal of Qualitative Studies in Education* <https://www.tandfonline.com/loi/tqse20> . Πρόσβαση στο πλήρες κείμενο δίνεται μέσω Heal-Link από το δίκτυο του Πανεπιστημίου, επιλέξιμα είναι μόνο τα main/original (research) articles και όχι τα θεωρητικά ή μεθοδολογικά άρθρα ή άρθρα με αναστοχασμό πάνω σε έρευνα ή άρθρα με βιβλιογραφική έρευνα, ούτε τα editorials, position papers, short notes, book reviews, essay reviews. Εργασίες με άρθρα από άλλα περιοδικά δε γίνονται δεκτές.

ή

1. Τρία ερευνητικά άρθρα (δηλ. άρθρα όπου παρουσιάζεται μια συγκεκριμένη έρευνα – θεωρητικό πλαίσιο, ερευνητικά ερωτήματα, μέθοδος συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, ανάλυση δεδομένων, συμπεράσματα, εξαιρούνται άρθρα με βιβλιογραφική έρευνα ή με διδακτική παρέμβαση χωρίς συλλογή και ανάλυση δεδομένων) με ποιοτικές μεθόδους, αποκλειστικά από τα παρακάτω περιοδικά ελεύθερης πρόσβασης:

Διάλογοι! <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/dialogoi/issue/archive>

Έρευνα στην Εκπαίδευση

<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/hjre/issue/archive>

Παιδαγωγική Επιθεώρηση

<https://ojs.lib.uom.gr/index.php/paidagogiki/issue/archive>

Προσχολική & Σχολική Εκπαίδευση

<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/education/issue/archive> .

Χρήσιμος οδηγός για τις ποιοτικές μεθόδους έρευνας είναι το βιβλίο των Ίσαρη και Πουρκού (2015) Ποιοτική μεθοδολογία έρευνας https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/5826/3/15327_Isari-KOY.pdf .

Η αναζήτηση άρθρων αποτελεί σημαντικό μέρος της διαδικασίας εκπόνησης της εργασίας και χρειάζεται να γίνεται πολύ προσεκτικά.

Εργασίες με άρθρα που δεν είναι ερευνητικά ή άρθρα από διαφορετικά περιοδικά δε γίνονται δεκτές.

Για αναζήτηση με λέξεις κλειδιά στο *International Journal of Qualitative Studies in Education*, γράφετε τις λέξεις στο **Search this journal: Enter key words...** και κάνετε κλικ στο εικονίδιο με τον μεγεθυντικό φακό. Για κάθε νέα αναζήτηση, επιστρέφετε στην αρχική σελίδα.

The screenshot shows the Taylor & Francis Online website. At the top, there is a navigation bar with the Taylor & Francis logo and links for 'Log in', 'Register', and 'Cart'. Below this, a notification banner indicates a system update on Monday 5 December. The main content area features the journal title 'International Journal of Qualitative Studies in Education' and a search bar with the placeholder text 'Enter keywords, authors, DOI, ORCID etc'. A red box highlights the search bar with the text 'ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΔΩ' and an arrow pointing to the search input field. Below the search bar, there are links for 'Advanced search' and 'Citation search'. The 'List of issues' page is displayed, showing a sidebar with 'Browse this journal' options and a main content area with 'All issues' and 'Special issues' tabs. The 'All issues' tab is active, showing a list of articles with 'Latest articles' and 'Volume 35 2022' visible.

Εναλλακτικός τρόπος αναζήτησης άρθρων: Επειδή, όταν η αναζήτηση άρθρων με λέξεις κλειδιά στο συγκεκριμένο περιοδικό γίνεται από κινητό ή τάμπλετ, τα αποτελέσματα αφορούν όλα τα περιοδικά του εκδοτικού οίκου, η αναζήτηση άρθρων μπορεί να γίνει μέσω του ίδιου συνδέσμου στο αρχείο των τόμων/τευχών του περιοδικού ανοίγοντας τα άρθρα ένα ένα.

Σημαντικό: Τα άρθρα στέλνονται μόλις επιλεγούν σε μορφή .pdf (πλήρες κείμενο) ως επισυναπτόμενα με μήνυμα στη διδάσκουσα μέσω e-class.

Προσοχή! Εκτός πανεπιστημίου, πρόσβαση στο πλήρες κείμενο των άρθρων των περιοδικών δίνεται μέσω της υπηρεσίας VPN <http://noc.uowm.gr/www/services/vpn/>.

Είσοδος στα περιοδικά του Taylor & Francis με ιδρυματικό λογαριασμό, χωρίς VPN

1. Μπαίνουμε στην ιστοσελίδα του περιοδικού που μας ενδιαφέρει
2. Πατάμε στο: **Login** (πάνω δεξιά)
3. Επιλέγουμε: **Access through your institution**
4. Στο Select your institution: γράφουμε **University of Western Macedonia**

5. Ιδρυματικό Login: Γράφουμε **username** και **password** (ιδρυματικός λογαριασμός)
6. Στο Heal-Link: Επιλέγουμε: **Να με θυμάσαι** και **Αποδοχή**, και Επιλέγουμε: **Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας**
ή
(αν είχαμε ξανακάνει τη διαδικασία προηγούμενη φορά)
Πατάμε στο: **Είσοδος@Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας**
7. Στο Search peer-reviewed journals and articles: γράφουμε τον τίτλο του περιοδικού που μας ενδιαφέρει

I. Δομή της εργασίας με ερευνητικό άρθρο από το περιοδικό *International Journal of Qualitative Studies in Education*

Τίτλος

Ο τίτλος θα πρέπει να περιλαμβάνει το τίτλο και το έτος δημοσίευσης του πρωτότυπου άρθρου, π.χ. «Παρουσίαση του ερευνητικού άρθρου...»

Εισαγωγή: Τεκμηριώνετε α) γιατί επιλέξατε το συγκεκριμένο ερευνητικό άρθρο ως αντιπροσωπευτικό της ακαδημαϊκής μελέτης της εκπαίδευσης με τη χρήση ποιοτικών μεθόδων, και β) για ποιους λόγους θεωρήσατε σημαντικό το θέμα του άρθρου και τη διερεύνησή του με ποιοτικές μεθόδους. Παρουσιάζετε σύντομα το ερευνητικό σκεπτικό του άρθρου σύμφωνα με τις/τους συγγραφείς, αναφέροντας και το επίσημο θεσμικό πλαίσιο που αυτές/οί επικαλούνται, προκειμένου να τεκμηριώσουν τη σπουδαιότητα της έρευνάς τους (εφόσον αυτό το αναφέρουν οι συγγραφείς).

Κυρίως μέρος:

Σε 4 ενότητες: 1. Παρουσιάζετε/σχολιάζετε το θεωρητικό πλαίσιο του άρθρου και τα ερευνητικά ερωτήματα του άρθρου, 2. Παρουσιάζετε/σχολιάζετε το μεθοδολογικό πλαίσιο του άρθρου σχετικά με τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων, 3. Παρουσιάζετε/σχολιάζετε την ανάλυση/τα ευρήματα του άρθρου, και 4. Παρουσιάζετε/σχολιάζετε τα συμπεράσματα του άρθρου.

Συζήτηση: Ανακεφαλαιώνετε σύντομα τα παραπάνω. Αποτιμάτε τη συμβολή της συγκεκριμένης έρευνας στη μελέτη της εκπαίδευσης, επισημαίνοντας και τα όρια της συμβολής της. Αντλώντας από σχετική ακαδημαϊκή βιβλιογραφία, αποτιμήστε με τεκμηριωμένο τρόπο τις δυνατότητες συμβολής της συγκεκριμένης έρευνας στη μελέτη της εκπαίδευσης και στον σχεδιασμό εκπαιδευτικών παρεμβάσεων, με βάση τις ιδιαιτερότητες του ελληνικού πλαισίου.

Βιβλιογραφία: Περιλαμβάνετε το άρθρο και οποιαδήποτε άλλη επιπλέον βιβλιογραφική πηγή χρησιμοποιήσατε, κατά προτίμηση δημοσιευμένη. Για τη σύνταξη των βιβλιογραφικών αναφορών, τόσο μέσα στο κείμενο όσο και στο τέλος, στη βιβλιογραφία, χρησιμοποιείτε τον ΟΔΗΓΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ & ΑΝΑΦΟΡΩΝ APA style 7th 2021 Πάντειο, που είναι αναρτημένος στο e-class.

Κριτήρια αξιολόγησης της εργασίας

1.Εισαγωγική παρουσίαση του σκεπτικού των συγγραφέων του πρωτότυπου άρθρου και του σκεπτικού της επιλογής του άρθρου	Συνοπτική παρουσίαση και τεκμηρίωση της επιλογής του άρθρου με βάση τα προσωπικά ενδιαφέροντα, την επαγγελματική εμπειρία και τη διερεύνηση της υπάρχουσας σχετικής ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας τόσο σε σχέση με το θέμα του άρθρου όσο και σε σχέση με τη χρήση ποιοτικών μεθόδων στην εκπαιδευτική έρευνα.
2.Παρουσίαση/σχολιασμός του θεωρητικού πλαισίου και τα ερευνητικά	Επεξήγηση του σκεπτικού της έρευνας σε σχέση με το θεωρητικό πλαίσιο και τα ερευνητικά ερωτήματα με βάση

ερωτήματα του άρθρου	τις βιβλιογραφικές αναφορές στο πρωτότυπο άρθρο και οποιαδήποτε επιπλέον σχετική βιβλιογραφία.
3.Παρουσίαση/σχολιασμός του μεθοδολογικού πλαισίου του άρθρου	Επεξήγηση της επιλογής των μεθόδων συλλογής και ανάλυσης δεδομένων ως εμπειρικής τεκμηρίωσης της απάντησης στα ερευνητικά ερωτήματα με βάση τις βιβλιογραφικές αναφορές στο πρωτότυπο άρθρο και οποιαδήποτε επιπλέον σχετική βιβλιογραφία.
4.Παρουσίαση/σχολιασμός της ανάλυσης/ευρημάτων του άρθρου	Επεξήγηση/σχολιασμός της ανάλυσης/ευρημάτων με βάση τις βιβλιογραφικές αναφορές στο πρωτότυπο άρθρο και οποιαδήποτε επιπλέον σχετική βιβλιογραφία.
5.Παρουσίαση/σχολιασμός των συμπερασμάτων του άρθρου	Επεξήγηση των συμπερασμάτων της έρευνας σε σχέση με τα ερευνητικά ερωτήματα με βάση τις βιβλιογραφικές αναφορές στο πρωτότυπο άρθρο και οποιαδήποτε επιπλέον σχετική βιβλιογραφία.
6.Κριτική αναστοχαστική συζήτηση της συμβολής του άρθρου στη μελέτη της εκπαίδευσης και στη διατύπωση προτάσεων παρέμβασης, με σύνδεση με το ελληνικό πλαίσιο	Αποτίμηση της συμβολής του άρθρου στην ανάπτυξη της ακαδημαϊκής γνώσης σε σχέση με την εκπαίδευση με τη χρήση ποιοτικών μεθόδων και στον σχεδιασμό εκπαιδευτικών παρεμβάσεων με βάση σχετική βιβλιογραφία.
7.Δομή της εργασίας και γλωσσική επιμέλεια	Τήρηση της αναλογίας σε έκταση μεταξύ των επιμέρους εννοιών της εργασίας με οδηγό το πρωτότυπο άρθρο και άλλα δημοσιευμένα άρθρα παρόμοιων ποιοτικών ερευνών που αξιοποιήθηκαν από τη βιβλιογραφία. Τήρηση των γλωσσικών συμβάσεων, γραμματικών και συντακτικών, του γραπτού ακαδημαϊκού λόγου.
8.Συνολική εκτίμηση	Αξιόπιστη παρουσίαση του σκεπτικού του πρωτότυπου άρθρου και προβληματισμός με λογική συνοχή, σε επιχειρηματολογικό, ρέοντα ακαδημαϊκό γραπτό λόγο

II. Δομή της εργασίας με 3 ερευνητικά άρθρα από τα περιοδικά *Διάλογοι!*, *Έρευνα στην Εκπαίδευση*, *Παιδαγωγική Επιθεώρηση* ή/και *Σχολική και Προσχολική Εκπαίδευση*

Τίτλος

Ο τίτλος θα πρέπει να περιλαμβάνει τους τίτλους και το έτος δημοσίευσης των πρωτότυπων άρθρων, π.χ. «Συγκριτική παρουσίαση των άρθρων...»

Εισαγωγή: Τεκμηριώστε α) γιατί επιλέξατε τα συγκεκριμένα θέματα ποιοτικής εκπαιδευτικής έρευνας για σύγκριση, και β) για ποιους λόγους θεωρήσατε σημαντικά τα θέματα αυτά. Παρουσιάστε σύντομα το ερευνητικό σκεπτικό του κάθε άρθρου, αναφέροντας και το επίσημο θεσμικό πλαίσιο που επικαλούνται οι

συγγραφείς, προκειμένου να τεκμηριώσουν τη σπουδαιότητα της έρευνάς τους (εφόσον αυτό το αναφέρουν οι συγγραφείς).

Κυρίως μέρος:

Σε 4 ενότητες: 1. Παρουσιάστε τα θεωρητικά πλαίσια των άρθρων και συγκρίνετέ τα μεταξύ τους επισημαίνοντας ομοιότητες και διαφορές. 2. Παρουσιάστε τα ερευνητικά ερωτήματα των άρθρων και συγκρίνετέ τα μεταξύ τους επισημαίνοντας ομοιότητες και διαφορές. 3. Παρουσιάστε τα μεθοδολογικά πλαίσια των άρθρων και συγκρίνετέ τα μεταξύ τους επισημαίνοντας ομοιότητες και διαφορές. 4. Παρουσιάστε τα ευρήματα των άρθρων και συγκρίνετέ τα μεταξύ τους επισημαίνοντας ομοιότητες και διαφορές.

Συζήτηση: Ανακεφαλαιώστε σύντομα τα παραπάνω. Αποτιμήστε με τεκμηριωμένο τρόπο τη συμβολή των συγκεκριμένων ποιοτικών ερευνών στην επιστημονική γνώση σε σχέση με την εκπαίδευση.

Βιβλιογραφία: Περιλαμβάνετε τα τρία άρθρα και οποιαδήποτε άλλη βιβλιογραφική πηγή χρησιμοποιήσατε, κατά προτίμηση δημοσιευμένη. Για τη σύνταξη των βιβλιογραφικών αναφορών, τόσο μέσα στο κείμενο όσο και στο τέλος, στη βιβλιογραφία, χρησιμοποιείτε τον ΟΔΗΓΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ & ΑΝΑΦΟΡΩΝ APA style 7th 2021 Πάντειο, που είναι αναρτημένος στο e-class.

Κριτήρια αξιολόγησης της εργασίας

Εισαγωγή της εργασίας και σύντομη παρουσίαση του σκεπτικού των άρθρων, και με αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο	Τεκμηρίωση της επιλογής των άρθρων ως σημαντικών για τη μελέτη του συγκεκριμένου θέματος έρευνας
Παρουσίαση και σύγκριση των θεωρητικών πλαισίων των άρθρων	Επεξήγηση του θεωρητικού πλαισίου που επικαλούνται οι συγγραφείς, προκειμένου να τεκμηριώσουν το σκεπτικό της έρευνάς τους
Παρουσίαση και σύγκριση των ερευνητικών ερωτημάτων των άρθρων	Επεξήγηση των ερευνητικών ερωτημάτων των άρθρων σε σχέση με το θεωρητικό πλαίσιο που επικαλούνται οι συγγραφείς
Παρουσίαση και σύγκριση του μεθοδολογικών πλαισίων των άρθρων	Επεξήγηση της επιλογής μεθόδων συλλογής και ανάλυσης δεδομένων ως εμπειρικής τεκμηρίωσης των ερευνητικών ερωτημάτων
Παρουσίαση και σύγκριση ευρημάτων των άρθρων	Επεξήγηση των ευρημάτων των άρθρων ως απαντήσεων στα ερευνητικά ερωτήματα
Παρουσίαση και σύγκριση των συμπερασμάτων των άρθρων και αναστοχαστική συζήτηση της συμβολής των άρθρων στην επιστημονική γνώση	Σύντομη ανακεφαλαίωση και επέκταση των συμπερασμάτων των άρθρων
Δομή της εργασίας και γλωσσική επιμέλεια	Ίση κατανομή του αριθμού των λέξεων στις ενότητες της εργασίας με βάση τη δομή της. Γλωσσική επιμέλεια του κειμένου, ιδιαίτερα στις ομαδικές εργασίες, ώστε να μη

	δίνει την εντύπωση ανεπεξέργαστης συρραφής.
Συνολική εκτίμηση	Αξιόπιστη παρουσίαση του σκεπτικού του κάθε άρθρου και σύνθεση όλων μαζί σε συνεκτικό και επιχειρηματολογικό ακαδημαϊκό γραπτό λόγο.

Σύγγραμμα

Η επιλογή συγγράμματος είναι στην ευχέρεια των φοιτητριών/τών.

Φωτοτυπημένο υλικό:

1. Weber, M. (1989) Η επιστήμη ως επάγγελμα. Στο *Η επιστήμη ως επάγγελμα, Κριτική της θεωρίας του Stammler, Η γέννηση του σύγχρονου καπιταλισμού*. Αθήνα: Παπαζήσης, σ. 91-128.
2. Horkheimer, M. (1984) Η κοινωνική λειτουργία της φιλοσοφίας. Στο *Φιλοσοφία και κοινωνική κριτική*. Αθήνα: Ύψιλον, σ. 149-174.
3. Prilleltensky, I. & Fox, D. (2003) Εισαγωγή στην κριτική ψυχολογία: Αξίες, υποθέσεις και το status quo. Στο D. Fox & Prilleltensky, I. (επιμ.) *Κριτική ψυχολογία: Εισαγωγή*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σ. 29-59.
4. Σολομών, Ι. & Κουζέλης, Γ. (επιμ.) (1994) *Πειθαρχία και γνώση*. Αθήνα: Ε.Μ.Ε.Α.
α. Σολομών, Ι. Πειθαρχία και γνώση: εισαγωγικές σημειώσεις (σ. 7-10)
β. Jones, D. & Ball, S. Ο Michel Foucault και ο λόγος της εκπαίδευσης (σ. 169-178).
5. Κατσαρού, Ε. & Τσάφος, Β. (2003) *Από την έρευνα στη διδασκαλία: Η εκπαιδευτική έρευνα δράσης*. Αθήνα: Σαββάλας, σ. 13-79.
6. Altrichter, H., Posch, P. & Somekh, B. (2001) *Οι εκπαιδευτικοί ερευνούν το έργο τους: Μια εισαγωγή στις μεθόδους έρευνας δράσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή: Τι θα βρείτε σ' αυτό το βιβλίο, σ. 17-29.
7. Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (1995). *Ψυχολογία κινήτρων*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
Κεφάλαιο 11. Εφαρμογές των θεωριών αιτιολογικού προσδιορισμού στην εκπαίδευση, σ. 194-215.
8. Βλοντάκη, Π. (1984) Αιτιολογήσεις συμπεριφοράς, προσδοκίες και συναισθήματα: Συνεπαγωγές για την παιδαγωγική πράξη. *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, 17, σ. 74-80.
9. Ματσαγγούρας, Η.Γ. (1985) Προσδοκίες δασκάλων και επιδόσεις μαθητών. *Νέα Παιδεία*, 34, 74-81.
10. Φλουρής, Γ.Σ. (1983) Έρευνα-μελέτη για το αυτοσυναίσθημα των Ελλήνων εφήβων, συσχέτισή του με τη σχολική επίδοση. *Νέα Παιδεία*, 26, 23-30.
11. Γεώργας, Δ. (1985) *Κοινωνική ψυχολογία*. 2 τόμ. Αθήνα.
Επικοινωνία-αλληλεπίδραση, Τόμ. 1, σ. 270-309.
12. Γεώργας, Δ. (1985) *Κοινωνική ψυχολογία*. 2 τόμ. Αθήνα.
Συνεργασία-ανταγωνισμός-σύγκρουση, Τόμ. 1, σ. 98-132.

Το φωτοτυπημένο υλικό βρίσκεται στο βιβλιοπωλείο του Παπανέστορα, Φλώρινα.